

Literarno transponiranje (osjećaj, iskustvo, stanje)

Literarna radionica

Nada Babić, prof.

Cerna, travanj 2012.

Psalmi

אָשָׁר־הָאִישׁ
אֲשֶׁר־לَا הָלַךְ בְּעֵצֶת־רְשָׁעִים
וּבְדַרְךְ חֲטֹאִים לֹא עָמַד
וּבְמִזְבֵּחַ לֹא יָשַׁב:
כִּי אֵם בְּתוֹרַת יְהוָה חִפְצָיו
וּבְתוֹרַת־יְהוָה יוּקְם וְלִילָה:

- *Biblija*
- *Stari zavjet*
- *najveća pojedinačna biblijska knjiga (150 ps / 5 knjiga)*
- *molitve u stihovima*
- *duhovno pjesništvo*
- *molitva čovjeka Bogu*
- *tehilim (heb.)*
- *psalmoi (grč.)*
- *zebur (islam)*
- *molitve*

*Knjiga koja potresa i budi iz duhovne učmalosti
najokamenjenije ljudsko srce...*

OSJEĆAJI U PSALMIMA

- od mračne potištenosti do razbuktale radosti
- od samooptuživanja do iscijeljenja
- od kletve do blagoslova
- od zbumjenosti do sigurnosti
- od očaja do nade

KNJIŽEVNA VRSTA

(više različitih podjela)

- HIMNI BOŽJOJ SLAVI
- TUŽALJKE ZAJEDNICE
- TUŽALJKE POJEDINCA
- ZAHVALNICE
- PROZBENI PSALMI
- PSALMI POUZDANJA
- HVALOSPJEVNI PSALMI
- KRALJEVSKI PSALMI
- SIONSKI PSALMI
- PSALMI JAHVINA KRALJEVANJA
- MESIJANSKI PSALMI

Autorstvo psalama pripisuje se Davidu.

Rembrandt van Rijn
David i Šaul (stišavanje srdžbe Šaulove)
Šaul i David (ganutost Šaulova)

**Da bi se govorilo,
treba slušati.**

**Da bi se dobro pisalo,
treba čitati.**

TEMELJNE JEZIČNE DJELATNOSTI

- **SLUŠANJE**
- **GOVORENJE**
- **ČITANJE**
- **PISANJE**

Sastavite tekst nižući listiće sa stihovima...

... pazeći da se listići
iste boje ne pojave
jedan za drugim.

- prema svojim asocijacijama
- prema svojim osjećajima
- prema svojemu osjećaju za smisao
- imajući na umu osobu kojoj darujete psalm
- onako kako se dogovorila Vaša skupina
- kako Vam se sviđa...

Tijek radionice

Svaka skupina ima 10 minuta za slaganje papirića koji će - kad se pročitaju – u cjelini imati jasan smisao.

Potreban je niz od najmanje 8 papirića.

Svaka skupina daje naziv svojemu psalmu, i to po **temeljnomy osjećaju koji je u psalmu** (koji su nastojali izraziti odabranim stihovima).

Kad sve skupine završe, tada glasno čitaju svoje tekstove, sukcesivno: svaki član – jedan "papirić". U isto vrijeme ostale ih skupine slušaju i predviđaju naslov (zapisuju, ne govore na glas).

Učitelj zna da ...

..svi učenici u skupinama
mogu uspješno riješiti
svaki zadatak:

1. povezati stihove u smislenu cjelinu
2. izražajno pročitati odabране
stihove
3. pomno slušati dok drugi čitaju
4. čuti, zamijetiti i zapisati riječi
kojima se izriču osjećaji (patnja,
tuga, radost, uzdanje...)

Uputa ...

za pripremu listića sa
stihovima

Stihove različitih psalama (2-4 stiha)
otisnuti na listove različitih boja.

Primjerice:

a) prošnje – zeleno

zahvalnice – crveno

hvalospjeve – narančasto

pokorne – ljubičasto

b) vedar sadržaj na toplim bojama,
tužan sadržaj na hladnim bojama.

Prijedlozi ...

za rad u nastavi ili kod kuće.

1. izabrati najsnažnije doživljen stih ili sintagmu, napisati sastavak u kojemu će se objasniti doživljaj stiha
2. napisati životnu priču čovjeka koji je napisao takav psalam (npr. zašto je čovjek očajan, zašto je zahvalan...)
3. izabrati i popisati različite vrste riječi (prema razredu): mislene imenice, gl. u aoristu ili imperfektu i sl.
4. “Sukobiti” stihove suprotnih značenja (osjećaja; radost – tjeskoba) u “dramski” odnos i izražajno ih čitati.

Nakon ove
radionice...

... proširene su
spoznaje iz područja:

- opća kultura
- religijska kultura
- književna kultura
- jezična kultura
- identitet (hrvatski prijevodi i prevoditelji; psalamski motivi u hrvatskom pjesništvu)
- stvaralačkoga pisanja
- citiranja